

Plán lekcie

2023-1-SK01-KA220-SCH-00015112

Téma	Digitálna bezpečnosť	
Názov bloku	Ako sa chrániť online a informovať ostatných pomocou vizuálneho designu	
Veková kategória	Trvanie	Počet vyučovacích hodín
12–15	135 minút	3

Ciele vzdelávania zamerané na žiaka (obsahový a výkonový štandard)

Obsahový štandard:

- chápe význam digitálnej bezpečnosti a ochrany osobných údajov
- vie rozlíšiť medzi dôveryhodnými a nebezpečnými online situáciami
- dokáže popísať zásady bezpečného správania na internete (silné heslá, súkromie, digitálna stopa)
- rozpozná dezinformácie, phishing a riziká online komunikácie
- vie vyhľadať relevantné zdroje informácií o kyberbezpečnosti

Výkonový štandard:

- dokáže zrozumiteľne a kreatívne vizualizovať pravidlá bezpečného správania na internete
- používa prvky grafického dizajnu (farby, ikony, písmo, hierarchia) pre efektívnu komunikáciu
- prezentuje svoju prácu, obháji voľbu designu a vysvetlí hlavnú myšlienku
- dokáže poskytnúť konštruktívnu spätnú väzbu rovesníkom

Integrácia predmetov:

- Informatika
- Občianska výchova
- Výtvarná výchova
- Etická výchova / Jazyk

Zručnosti 21. storočia:

- Kritické myslenie
- Kreativita
- Digitálna gramotnosť
- Komunikácia
- Spolupráca

Didaktické pomôcky a didaktická technika:

- Canva - online nástroj pre tvorbu infografík, plagátov a vizuálnych kampaní
- Počítače alebo tablety – pre prácu v skupinách (1 zariadenie na 2–3 žiakov)
- Dataprojektor / interaktívna tabuľa – prezentácia videa, ukážka dizajnových šablón, spoločná reflexia
- Internetové pripojenie – pre prístup ku Canve a overovanie informácií z dôveryhodných zdrojov
- Školský e-mail / Canva for Education účet – na ukladanie a zdieľanie výstupov

Referencie / Zdroje (videá, metodiky) :

- Bezpečné surfovanie na webe: Najlepšie tipy pre deti a tínedžerov online
- O2 Múdra škola: Ako sa správať bezpečne na sociálnych sieťach
- Dátová Lhota: Bezpečnosť v digitálnom svete - ČT edu - Česká televízia
- Projekt E-bezpečia

Motivačná fáza (10-15 minút):

Cieľ: Vyvolať záujem o tému digitálnej bezpečnosti, prepojiť ho s osobnou skúsenosťou žiakov a ukázať, že o ochrane online identity je možné komunikovať kreatívnou cestou.

Priebeh:

1. Úvodná aktivita – „Môj digitálny deň“ (5 min)

- Učiteľ vyzve žiakov, aby sa krátko zamysleli nad tým, koľkokrát denne používajú mobil, počítač alebo sociálne siete.
- Spoločne sa pokúsi odhadnúť, koľko času trávia online av akých situáciách sú najzraniteľnejšie (napr. zdieľanie fotiek, prihlasovanie do aplikácií, používanie Wi-Fi na verejnosti).

1. Video + diskusia (5 min)

- Učiteľ pustí krátke video (napr. „Ako chrániť svoje dáta online“ – Safer Internet / E-bezpečie, 2–3 min).
- Po zhliadnutí vedie riadenú diskusiu: „Čo sa vám vybavilo po tomto videu?“
„Prečo je dôležité hovoriť o digitálnej bezpečnosti?“
„Čo vás osobne najviac prekvapilo?“

1. Zadanie hlavnej úlohy (3–5 min)

- Učiteľ vysvetlí, že žiaci sa stanú tvorcami kampane o bezpečnom internete, ktorá bude slúžiť ako vzdelávací materiál pre ostatných žiakov školy.
- Ukáže niekoľko príkladov infografík a vysvetlí, že budú pracovať v Canve, aby vytvorili profesionálne vyzerajúce vizuály.

Expozičná fáza ():

Cieľ: Žiaci aktívne objavujú a spracovávajú tému digitálnej bezpečnosti. Učia sa kombinovať kritické myslenie s grafickou tvorbou, vyberajú si zameranie projektu a začínajú vytvárať vizuálny výstup v Canve.

Priebeh:

Tímová organizácia (5 min)

- Žiaci sa rozdelia do tímov po 3–4 členoch. Každý tím si zvolí podtému:
- Bezpečné heslo
- Phishing a falošné správy
- Ochrana osobných údajov
- Kyberšikana
- Online etika a rešpekt

Skúmanie témy (10–15 min)

- Každý tím si na internete vyhladá aktuálne informácie (CZ.NIC, E-bezpečie, Polícia SR, Safer Internet).
- Učiteľ zdôrazňuje, ako rozpoznať dôveryhodné zdroje (https, autor, dátum).
- Žiaci vyberú 3–5 kľúčových informácií, ktoré budú vo svojom návrhu komunikovať.

Návrh štruktúry infografiky (10 min)

- Na papier alebo v Canve pomocou šablóny vytvorí rozloženie obsahu (názov, hlavné oznámenia, ikony, texty).
- Učiteľ vysvetlí zásady vizuálnej komunikácie: čitateľnosť, kontrast, rovnováha, vizuálna hierarchia.

Práca v Canve (25–30 min)

- Žiaci realizujú návrh v Canve, využívajú grafické prvky, ikony, ilustrácie a farby podľa témy.
- Učiteľ obchádza skupiny, pomáha s technikou, radí s estetikou a formuluje priebežné otázky:
„Aký je hlavný cieľ vašej kampane?“
„Ako chcete, aby sa čitateľ cítil, keď to uvidí?“

Výstup: Rozpracovaný návrh vizuálnej kampane (plagát / infografika) pripravený na finalizáciu.

Fixačná fáza (40-45 minút):

Cieľ: Žiaci dokončia svoje výtvary, prezentujú ich spolužiakom a reflektujú, ako ich oznámenie môže ovplyvniť správanie ostatných užívateľov internetu.

Priebeh:

1. Finalizácia designu (15–20 min)
 - Tímy doplnia vizuálne aj textové prvky, upravia farebnosť a písmo pre lepšiu čitateľnosť.
 - Učiteľ pripomenie zásady bezpečnosti pri používaní obrázkov (autorské práva, zdroje).
1. Prezentácia projektov (15 min)
 - Každý tím predstaví svoj plagát/infografiku (2–3 min).
 - Ostatní žiaci hodnotia podľa rubriky: Obsah (pravdivosť) – Forma (grafika, prehľadnosť) – Kreativita – Vplyv oznámenia.
1. Reflexia a diskusia (10 min)
 - Učiteľ vyzve žiakov na zamyslenie: „Čo ste sa naučili o bezpečnosti na internete?“

„Aké správanie by ste po dnešnej hodine chceli zmeniť?“

„Ako môže byť dizajn nástroj pre pozitívny vplyv?“

- Dobrovoľne môžu žiaci svoje návrhy publikovať na školskom webe alebo nástenke.

Hodnotenie žiaka:

Učiteľovo hodnotenie:

- Krátky komentár k infografike + ústna spätná väzba pri prezentácii.

Spolužiakovské (peer) hodnotenie:

- Každý tím dostane 1–2 reflexné lístky od iného tímu („Čo sa nám páčilo“, „Čo by sme zlepšili“).

Sebahodnotenie žiaka:

- Krátky dotazník (papierovo / Google Form):
- Čo som sa dnes naučil o bezpečnosti a technológiách?
- Aké technológie-nástroje používam alebo chcem začať používať?
 - Čo sa mi najviac podarilo pri práci v Canve?